

4. Матеріали V Міжнародної наукової конференції «Міжнародні відносини і безпека в багатополлярному світі: контури нового світоустрою та для України та світу» (30 червня 2023 р.) // МОН України, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, Університет ім. Адама Міцкевича (Польща), Варшавський університет (Польща), Молдавський державний університет (Молдова), Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія), Цюрихський університет (Швейцарія), Рада «Католицька робота з Північною» (Україна – США). СумДУ, 2023. 131 с.

5. Пронь С. В. Українське сходознавство: «другорядна роль» в умовах загальноцивілізаційного виміру. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Pron_Serhii/Ukrainske_skhodoznnavstvo_druhor_iadna_rol_v_umovakh_zahalnotsyvilizatsiinoho_vymiru.pdf? (Дата прочитання: 01.09.2023 р.).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-6>

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДИН З НАЙЕФЕКТИВНІШИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ЩОДО ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ЗНАТЬ У СВІТІ СУЧАСНИХ ПРОФЕСІЙ

Лапузіна О.М.

*кандидат педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна*

У розвинутих країнах світу економіка базується на знаннях, а освічена людина є символом інноваційного суспільного середовища. Знання та інформація, набуті громадянами в результаті освітньої діяльності та професійного навчання, стають надбанням всього суспільства. При цьому, чим вищий рівень освіти працівника, тим вищий ступінь і результативність його професійної активності, гарантії працевлаштування та достойної оплати праці. Зростає попит на таку якість освіти, вимоги до якої формуються насамперед у свідомості людей. Отже, з одного боку, вимоги ринку праці мотивують свідоме ставлення людини щодо здобуття якісної освіти, а з іншого – свідомість людини стає реальним фактором впливу на формування цих вимог.

Вагомим фактором впливу на структурні зміни у попиті на висококваліфікованих працівників є прискорений темп змін, пов'язаних з поширенням новітніх технологій у всіх галузях економіки.

Сучасний ринок праці є динамічним, змінним, гнучким, глобальним і вимагає підвищення кваліфікації та оновлення якості знань працівників впродовж всього життя. Ще однією важливою рисою сьогодення є скорочення періоду функціонування фірм і робочих місць, зміна профілю їх діяльності, їх злиття або реорганізація внаслідок швидкого технологічного розвитку. А це, в свою чергу, обумовлює необхідність здобування освіти протягом тривалого процесу навчання.

Ці загальні ознаки позначаються на вимогах до працівника, які свідчать, що професія не є незалежною змінною, яку отримуємо раз і назавжди. У сучасних умовах професійна кар'єра не проходить стабільно, вона все більше залежить від здатності працівників пристосовуватись до змінного ринку праці та їх готовності до виконання функцій у нових умовах чи сферах діяльності. Існують дослідження, які, вказують на те, чого очікують від фахівців працедавці, а саме зазначено, що насамперед це є «м'які компетенції»: управлінські уміння, організація власної роботи, самостійність, комунікабельність, уміння працювати у команді, креативність. Вагомого значення набуває усвідомлення фахівцем власної компетентності, конкурентоспроможності на ринку праці, можливості мислити креативно, мотивація до подальшого розвитку, міжнародне стажування і практика, а також практичний досвід у певній сфері [1, с. 5].

З наведеного вище можна зробити висновок, що проглядається зростання попиту на якісну і безперервну професійну освіту, що має чітко виражений інтелектуальний, інноваційний і загальнокультурний характер та поява таких нових професій, як он-лайн екзаменатор, координатор проектів ЄС, куратор змісту, бренд-менеджер, тестер програмного забезпечення, брокер інформації, дослідник, фахівець з ліквідації залежності від цифрових медіа, працівник з обслуговування обладнання і систем відновлювальної енергії, працівник центру електронного обслуговування клієнтів та інші [2, с. 20].

У сучасних умовах саме дистанційне навчання можна вважати одним з найефективніших засобів навчання щодо для здобуття знань та відповідної кваліфікації у світі затребуваних сучасних професій. При використанні такої системи кожен студент має свій навчальний розклад і графік навчального процесу; теоретичний матеріал вивчається за допомогою електронних навчальних курсів, підручників, аудіо-та відеолекцій; освоєння практичного матеріалу здійснюється за допомогою віртуальних лабораторних робіт, практичних занять, диспутів та семінарів; студент має можливість спілкуватися з викладачами у зручний для обох сторін час; отримувати необхідні консультації викладачів в режимі on-line з будь якого місця; навчання передбачає розгалужену систему індивідуальних занять студента з викладачем.

Саме відкрита платформа Moodle, на базі якої створюються дистанційні курси НТУ «ХП», дозволяє приєднувати електронні варіанти посібників, термінологічних словників; відео- та аудіо лекцій, спеціально розроблених викладачами кафедр з застосуванням продуктів Adobe Captivate, Wink, UVSCamera; лінгафонні уроки, створені з застосуванням технології скрінкастинга та багато інших.

Дистанційні курси для студентів на різних мовах (українська, англійська, німецька, французька) розробляються з урахуванням наступних принципів: максимальна мовна адаптація; міжпредметна координативність; невеликі за обсягом теми – на одне заняття, доповнені ілюстративним, звуковим та анімаційним матеріалом; термінологічні словники за темами з перекладом на різні мови; завдання мовної та предметної спрямованості; використання різних видів мовленнєвої діяльності на матеріалі дисципліни; тренувальні вправи на розуміння тексту. У процесі роботи з дистанційним курсом студенти знайомляться з поняттями і законами природничих, економічних, педагогічних та інших дисциплін, запам'ятовують нові терміни; набувають культуру використання всіх досягнень науки і технології; розвивають вміння і навички роботи з додатковими джерелами (літературою, комп'ютерними технологіями), виробляють вміння систематизувати і узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, викладати свої думки, робити висновки.

Інформаційно-реklamний 4-х тижневий дистанційний курс для іноземних студентів «Welcome to study!» також розроблено на базі Moodle в середовищі дистанційних курсів НТУ «ХП». На першому тижні надається узагальнена інформація щодо українських вишів, досягнень українських науковців. На другому тижні іноземці знайомляться з системою навчання в українських вишах, нострифікацією українських дипломів та інше. Третій та четвертий тижні присвячено знайомству з НТУ «ХП» та з містом Харків. НТУ «ХП» пропонує 5% знижку на оплату за навчання в університеті майбутнім іноземним студентам, які успішно освоїли курс дистанційного навчання "Welcome to study" (<http://dl.khpi.edu.ua/course/view.php?id=102>).

Поява сучасних затребуваних професій мотивує потенційних працівників до здобуття нових знань, які сьогодні дуже зручно отримувати у дистанційній формі. Отже, реалізовується принцип навчання протягом усього життя без огляду на вік.

Література:

1. Lingard, B., & Rawolle, S. (2011). New scalar politics: Implications for education policy. *Comparative Education*, 47(4), 489–502. <https://doi.org/10.1080/03050068.2011.555941>

2. Кухаренко В. М. Куратор змісту : навчально-методичний посібник / В. М. Кухаренко, Ю. М. Главчева, О. В. Рибалко ; за заг. ред. В. М. Кухаренка. Харків : «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. 176 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-7>

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Майстренко О.В.

*доктор військових наук, старший дослідник,
провідний науковий співробітник,
науково-методичний центр організації наукової
і науково-технічної діяльності
Національний університет оборони України
м. Київ, Україна*

Результати аналізу існуючого стану професійної військової освіти сил оборони України (далі – професійної військової освіти) свідчать, як про суттєві здобутки, так і про сфери, які потребують суттєвого доопрацювання. Однією з таких сфер є створення єдиних комплексних підходів до планування, проведення заходів та контролю їх виконання такої освіти.

Передумовою такої потреби є необхідність досягнення чіткого розуміння спектру набутих компетентностей здобувачами та їх рівня, адже це обумовлене вимогами до комплектування сил оборони саме компетентними фахівцями.

Обговорюючи військову освіту в Україні, необхідно зазначити, що основним завданням військової освіти є забезпечення високо-професійним, мотивованим, здатним до критичного мислення та саморозвитку фахівцем Збройні Сили України. Для досягнення цієї мети необхідно урахувати всі чинники, які впливають, у першу чергу на військову освіту [1, с. 8].

Так до основних чинників, які впливають на розвиток військової освіти науки на сучасному етапові відносяться [2, с. 49, 51]: впровадження стандартів НАТО зумовлене інтеграцією у світовий безпековий простір; нова парадигма вищої освіти в Україні обумовлена переходом від кількості до якості вищої освіти; стрімкий розвиток воєнного мистецтва викликаний повномасштабним вторгненням в Україну.

Також важливим чинником є внутрішні стандарти та принципи закладу освіти. Найбільш вагомими, зважаючи на вимоги сьогодення, є принципи: навчання протягом служби; нестандартність мислення;